

datum 10 februari 2017

betreft Verslag IVN Ledenconferentie 21 januari 2017

Leden positief over concept 'IVN 2021'

De ledenconferentie op 21 januari in de Mariënhof in Amersfoort werd bezocht door ca. 120 leden uit 75 afdelingen. Uit een korte peiling bleek dat meer dan 40% vooral kwam om inspiratie op te doen. Toch was de animo om over het toekomstplan te discussiëren groot. Het conceptplan kreeg ruime steun van de aanwezigen: 55% vond het nu al een goed plan, 43% wilde er nog wel iets aan veranderen. Slechts 2% van de aanwezigen vond het geen goede koers. Hieronder een samenvatting van de discussies in het ochtendgedeelte.

In twee aparte bijlagen:

1. Een resumé van de inleidingen van Marc van den Tweel, directeur van Natuurmonumenten, en Erik Ackerman, directeur communicatie en verenigingszaken bij IVN.
2. Een lange lijst met opmerkingen en leuke, inspirerende ideeën uit de 'workshops' die 's middags zijn gehouden over negen verschillende thema's.

Samenvatting van de discussie over het concept meerjarenplan IVN2021

In de ochtendsessie werd gesproken aan de hand van stellingen gebundeld naar thema's. Bij iedere stelling volgde een korte peiling onder de aanwezigen. Dagvoorzitter Natasja van den Berg gebruikte de uitkomst van de peilingen om door te praten op het thema.

Algemeen

Opmerking vooraf was dat in de themahoofdstukken (over: Natuur en Duurzaamheid, Kind & Natuur, Natuur & Gezondheid, Natuur in de buurt en Natuur & Recreatie) van het plan veel heldere doelen staan, maar dat de overige hoofdstukken minder concreet zijn. Er wordt later in de ochtend voor gewaarschuwd dat mooie plannen kunnen verzanden als er onvoldoende menskracht is.

Er was dus veel steun voor de toekomstvisie, maar er waren ook opmerkingen. In de plenaire sessie werden onder andere genoemd:

- Het plan zou meer aandacht mogen besteden aan andere krachten in de samenleving.
- Er is te weinig aandacht voor natuurontwikkeling in vergelijking met educatie.
- Sommige mensen missen aandacht voor natuurbescherming en beleidsbeïnvloeding.
- Het plan gaat veel over het bereiken van publiek, maar intermediaire doelgroepen – bijv. in het onderwijs, op PABO's etc. – zijn ook belangrijk.
- De nadruk op jeugd – thema Kind & Natuur - wordt volop gedeeld, maar voor IVN als organisatie is de tussengeneratie (circa 30 tot 50) erg belangrijk.
- Er is nog te weinig aandacht voor nieuwe Nederlanders, voor diversiteit in de organisatie.
- Een van de aanwezigen vraagt meer aandacht voor de rol van ondernemers.

Een overstijgende opmerking: natuur wordt in dit plan te veel geobjectiveerd en buiten de mens gezet. Wij zijn zelf onderdeel van de natuur!

Een groot deel van de aanwezigen vindt het een goed zaak dat IVN zich opstelt als maatschappelijke organisatie die veranderingen teweeg wil brengen in de samenleving. Bij 40% is er aarzeling of we dat ook waar kunnen maken. Minder dan 3% steunt de stelling niet.

Met de provocerende stelling dat IVN zich beter kan beperken tot kerntaak educatie en zich niet moet wagen aan politieke stellingnames en beleidsbeïnvloeding (voor natuur), is slechts 2% het eens. Bijna 60% vindt dat IVN op alle niveaus politiek stelling mag nemen en mag werken aan beleidsbeïnvloeding, 19% kiest vooral voor het lokale niveau.

Natuur & Duurzaamheid

Een van de deelnemers stelde zich op het standpunt dat het plan meer aandacht moet besteden aan de oorzaken van de achteruitgang van de natuur. Met name de grote negatieve rol van de intensieve landbouw – megastallen, kunstmest, pesticiden - wordt ernstig gemist!

Er is veel support voor het thema Natuur & Duurzaamheid, zoals ook al bleek uit de landelijke ledenenquête waaraan ruim 2000 leden deelnamen. Vandaag vindt 53% van de aanwezigen dat we meer de verbinding moeten leggen tussen natuur en duurzaamheid, 39% zegt 'jawel, maar natuur blijft de kern'. Slechts 8% vindt helemaal niet dat duurzaamheid hoger op onze agenda moet.

Uit het vervolg blijkt wel dat we soms nog moeite hebben om inhoud te geven aan dit thema. De stelling dat we in 2021 in excursies standaard aandacht moeten besteden aan klimaatverandering, circulaire economie, landbouw en voedsel gaat 40% van de deelnemers te ver, 60% is het er wel mee eens! Bij navraag lijkt het erop dat veel mensen vallen over het woordje 'standaard'.

Sommige mensen vinden dat we duurzaamheid beter kunnen overlaten aan andere organisaties (om daarmee samen te werken!). Een ander geluid: natuurlijk zijn andere organisaties bezig met duurzaamheid, maar IVN is een van de weinige die de verbinding legt tussen natuur en duurzaamheid. En daarbij ook aandacht besteedt aan wat je kunt doen (handelingsperspectief). Duurzaamheid is hét thema van deze tijd: wij kunnen daarbij extra alert zijn op aantasting van de natuur. Denk ook aan: natuurinclusieve landbouw, natuurinclusief ontwerpen, etc.! De invalshoek biodiversiteit blijft voor IVN altijd belangrijk.

Het opstellen van een eigen intern duurzaamheidsbeleid per afdeling ziet een meerderheid (57%) wel als uitdaging, 43% vindt het een te grote opgave: niet alsmaar plannen maken, maar doen.

Natuur in de buurt

Op de stelling dat we ons beter kunnen richten op de grote natuur en natuur in de directe leefomgeving over kunnen laten aan anderen, is de vergadering volstrekt ondubbelzinnig. Slechts 2% onderschrijft de stelling, 94% vindt natuur in de buurt minstens net zo belangrijk. (4% geen mening).

Bij de vervolgvraag over activiteiten die de afdeling dan het liefst zou oppakken waren er vier mogelijkheden: tiny forests/minibosjes, Operatie Steenbreek (vergroening van tuinen), activiteiten als stadsexcursies en samenwerking met groene buurtinitiatieven. De categorieën sluiten elkaar niet uit. Liefst 71% kiest voor het laatste, 13% voor stadsexcursies, ruim 8% voor minibosjes en ruim 6% voor Operatie Steenbreek. Tegengestelde reacties uit de zaal: variërend van alles is goed tot we moet durven kiezen! Sommige activiteiten passen beter in grote steden, andere beter op het platteland. We kunnen ons vooral profileren op activiteiten die anderen niet doen, zoals de minibosjes.

Natuureducatie

Titia Brandsma, medewerker van het IVN Cursushuis, geeft eerst een korte presentatie over de nieuwe lesmap voor de natuurgidsenopleiding. Informatie vind je op de website: <https://www.ivn.nl/cursussen/de-natuurgidsenopleiding>.

Stelling bij dit onderwerp is: IVN – landelijk en de afdelingen – moeten meer natuurcursussen gaan aanbieden! Of zijn andere activiteiten minstens zo belangrijk? Hierop is de zaal verdeeld (51 voor, 49 tegen). Gevraagd naar beide standpunten, komen de volgende opmerkingen:

- Ik kan/wil in mijn afdeling niet kiezen tussen het belang van de ene of de andere activiteit.
- Meer is onzin. Cursussen zijn wel belangrijk, maar het gaat niet altijd om meer!
- Meer is goed, want cursussen bezorgen ons nieuwe leden en leiden zo weer tot andere activiteiten.

De verschillen hebben ook te maken met hoe deze stelling was geformuleerd!

We gaan door met een intrigerende vervolgvraag: zijn afdelingen in de toekomst nog in staat zelf natuurgidsenopleidingen te organiseren? De zaal kiest massaal voor optimisme. Een overweldigende meerderheid kiest voor regionale samenwerking bij de organisatie van NGO's.

De derde vraag bij educatie gaat over het belang en de noodzaak van e-learning. 2/3^e van de aanwezigen vindt e-learning een prima aanvulling op de huidige educatiemiddelen. Er zijn maar weinig mensen die van mening zijn dat e-learning niet bij IVN past, 13% vindt zelfs dat we er zwaarder op in moeten zetten.

Vrijwilligersbeleid

Bij vrijwilligersbeleid gaat het om hoe we mensen kunnen werven en binden aan IVN. Zoals Marc van den Tweel aangaf (zie bijlage), verandert de wereld snel. Waar mensen zich vroeger lang en intensief bonden aan een organisatie, zie je nu steeds meer tijdelijk en projectmatig vrijwilligerswerk. Daar moet ook de natuursector op inspelen. Vandaar de stelling: Ook mensen die incidenteel willen bijdragen aan ons werk zijn welkom bij IVN, ook als ze geen lid willen worden van de vereniging. Ja zegt de grote meerderheid, maar let wel op praktische zaken als verzekeringen (heel veel gemeenten hebben goede verzekeringen voor vrijwilligers!), een goede balans binnen de afdeling en het risico dat je juist leden verliest door al te vrijblijvend te zijn.

De dagvoorzitter vraagt zich af of ook beroepskrachten lid (moeten) zijn van de vereniging. Een vraag om op de agenda te zetten, vindt de zaal!

Zijn we aantrekkelijk genoeg om te blijven groeien? 81% is optimistisch mits we op een aansprekende manier communiceren en mensen aan ons weten te binden. Een van de deelnemers zei: we zijn er niet alleen voor mensen die actief willen zijn met educatie, maar ook voor mensen die gewoon willen komen en genieten!

Of leden meer betrokken moeten worden bij de ontwikkeling (landelijk en regionaal) van het beleid van IVN zegt 75% ja, 25% nee. Terecht wordt erop gewezen dat we vandaag vooral de mening van actieve leden horen; lang niet iedereen heeft zin om overal over mee te denken!

Nabranders

Dagvoorzitter Natasja van den Berg vraagt na de intensieve ochtendsessie of er nog mensen zijn die heel graag iets kwijt willen. Het leidt tot een aantal hartenkreten en suggesties:

- We moeten eens een cursus natuurbeleving ontwikkelen.
- Laten we meer filmpjes maken ('s ochtends was er een leuke te zien van slootjesactiviteiten bij IVN Grootegast)! Maar wees wel alert op (portret)rechten. Als je portretten van kinderen maakt, heb je schriftelijk toestemming nodig van de ouders.
- In Noord-Holland is onlangs een kennisbijeenkomst georganiseerd over activiteiten met vluchtelingen/asielzoekers. Er is een factsheet met 10 leerpunten uit gekomen. Spreker pleit ervoor hierover ook iets op te nemen in het meerjarenplan!

memo

- Niets gaat voor niets: laten we ook nadenken over verdienmodellen voor activiteiten!

En ter afsluiting: organisaties zijn – net als de hele maatschappij - sterk in beweging. Ook IVN moet meebewegen!